„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába."

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

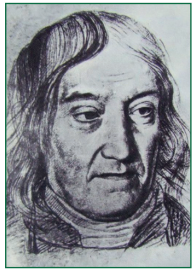

BOLYAI FARKAS

2026/27.
KÖRZETI FORDULÓ
10. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:
MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:
KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:
CSUKA RÓBERT villamosmérnök
LŐRINCZ RÉKA ERZSÉBET középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Helyesen, illetve helyesírási hibával soroltunk fel szavakat. Azokat a kifejezéseket jelöljétek meg, amelyek megfelelhetnek a helyesen írt szavak valamelyikének!

ízetlen, nyoszoja, visszály, egyelőre, egyivású

(A) *csetepaté* **(B)** *egykorú* **(C)** *otromba* **(D)** *fekhely* **(E)** *átmenetileg*

2. Azt a két versrészletet jelöljétek meg, amelyeknek ugyanaz a szerzője!

(A) *A halánték deres immár, a haj őszül koponyámon*

(B) *így futunk e kettős / vész közepette sötét hajónkkal*

(C) *vágy nehezül rám: / mert a sudár, szép Aphrodité letepert!*

(D) *Gyűlölök és szeretek. Kérded tán, mért teszem én ezt?*

(E) *Úgy tünik nékem, hogy az istenekkel / egy a férfiú, aki szemben ülhet / véled*

3. Homérosz eposzaiból adunk meg állandó jelzőket. Melyik tartozik valamelyik olümposzi istenhez?

(A) *messzelövő* **(B)** *sereget-vezető* **(C)** *Argoszölő*

(D) *gyorslábú* **(E)** *fellegtorlaszoló*

4. Mely kifejezéseket lehet külön is, és egybe is írni?

(A) *e közben* **(B)** *kívül álló* **(C)** *végig néz*

(D) *légy szíves* **(E)** *olasz tanár*

5. Jelöljétek meg az epika műnemébe tartozó, eredetileg latin nyelven írt műveket!

(A) *Boccaccio: Dekameron* **(B)** *Szent Ágoston: Vallomások*

(C) *Vergilius: Aeneis* **(D)** *Anonymus: Gesta Hungarorum*

(E) *Jacopone da Todi: Himnusz a fájdalmas anyáról*

6. Mi igaz az alábbi összetett mondatra?

„Megmondtam, hogy Márkusnak hívják, s mondtam azt is, hogy papnak tanul, de jelenleg a gvárgyián vakációt adott neki, hogy erősödjék." Tamási Áron

(A) *A mondat öt tagmondatból áll.*

(B) *Pontosan egy utalószót tartalmaz.*

(C) *Van benne kapcsolatos, ellentétes és magyarázó mellérendelés.*

(D) *Tartalmaz tárgyi alárendelő mellékmondatokat.*

(E) *Az utolsó tagmondat okhatározói alárendelés.*

7. Mely hiányos szavak, szóalakok egészíthetők ki egy zöngés-zöngétlen mássalhangzópár tagjaival? Például: *ra_ → ra**g**, ra**k**.*

(A) *_oros* **(B)** *ol_ás* **(C)** *_űr* **(D)** *má_a* **(E)** *meg_agy*

8. Milyen nyelvi, nyelvtani jelenségekre van példa az alábbi idézetben?

„Eddig Itália földjén termettek csak a könyvek,
S most Pannónia is ontja a szép dalokat."

(A) *birtokos jelző* **(B)** *összeolvadás*

(C) *daktilus* **(D)** *általános és határozott ragozású ige*

(E) *jelet és ragot egyaránt tartalmazó szóalak*

9. Melyik szerző élt egy évszázadban az előző feladatban idézett vers költőjével?

(A) *Anonymus* **(B)** *François Villon* **(C)** *Dante Alighieri*

(D) *Francesco Petrarca* **(E)** *Assisi Szent Ferenc*

10. Azokat a szavakat jelöljétek meg, amelyekben a magánhangzók mindegyike középső nyelvállású!

(A) *jégtörő* **(B)** *körül* **(C)** *tékozló*

(D) *gólözön* **(E)** *fölösleges*

11. Milyen szófajú szavakra lehet példa az előző feladat A–E pontjaiban?

(A) *igenév* **(B)** *melléknév* **(C)** *igekötő* **(D)** *névutó* **(E)** *névmás*

12. Szólások, szóláshasonlatok. Mely körülírásokhoz tartozhat olyan szólás, szóláshasonlat, amelyben valamilyen szín vagy színek neve szerepel?

(A) *nemesi, előkelő származású* **(B)** *durván, erősen megszid*

(C) *egyértelműen le van írva* **(D)** *nagyon kevés van belőle*

(E) *a kellemetlenség még csak ezután következik*

13. Ha ellátjuk *-val*, *-vel* raggal az alábbi tulajdonneveket, melyik esetében kell a toldalékot kötőjellel kapcsolni?

(A) *Homérosz* **(B)** *Horatius* **(C)** *Antigoné*

(D) *Dante* **(E)** *Shakespeare*